

Jak to vidí klientela domovů pro seniory a seniorky a témata, která nejvíce rezonovala (citace z kvalitativních rozhovorů a fokusních skupin)

- jak klienti a klientky vnímají témata spojená se sexualitou (dimenze, vzpomínky, vztahy)
- co si přejí a co je trápí

Vzpomínky

- vzpomínají na aktivní sexuální život
 - vzpomínky na milenecké vztahy
 - vzpomínky na první i dlouhodobé vztahy
 - dřív myslel na sex pořád, nyní už ne
- klienti*tky mají potřebu po seznamování, ale nevědí, jak. Chybí někdo, kdo se zajímá o uspokojování potřeb spojených se sexualitou a vztahy
 - vnímají jen část ženského personálu

Soukromí

- mít prostor být bez lidí
 - chci být sám, ne mít vztahy
 - zvykl jsem si nemít soukromí, ale chci ho
 - potřebuju si někam zalézt, kde nejsou lidi
 - soukromí chce každý
- Soukromí je v případě soběstačnosti při hygieně
- Porušení práva na soukromí klient*ka vs klient*ka; klient*ka vs personál
 - neklepe se nikdy
 - nedodržení hranic v hygieně ze strany personálu, kl. zvládá a pečující automaticky umeje
 - převlíkáme se před sebou - jsme stejný; vadí ti to? běž jinam
- I když mám soukromí, nemám příležitost
 - není soukromí na vícelůžku, jen na jednolůžku
- chci mít osobní svobodu v pohybu (v tom, kam jdu)
 - je to tady jako na vojně
 - nechci nikomu říkat, kam jdu, nejsem nesvéprávný
- personál na ví, na co se ptát a neptat, kde jsou hranice, kontrola vs volba klienta*tky

Co je sexualita

- kl. chápe sexualitu jako fyzický styk a intimitu jako povídání
 - sexualita je láska
 - sexualita = sex, intimita = povídání
- kl. nerozumí tomu, co vše sexualita je
- pro tuto generaci velká váha manželského slibu
 - manželský slib = péče v nemoci

- stereotypní vnímání rolí
 - rozdělení rolí muž a žena
- kl. má pocit, že sexualita je tabu
 - nemluví se o tom
 - je v pořádku sexualitu neřešit

Vnímání sebe sama

- stereotypní vnímání: jsem stará, pro mě sex není
 - jsem dědek, jsem babka = pro mě už sex není
- nemají rádi své tělo a nechtějí se na své tělo dívat
 - nemám rád své tělo
- potlačení potřeby, když nevím, jak by to moje tělo zvládlo
 - nefunguje mi tělo, nechci zkoušet
 - selhání těla = ztrapnění
 - už to neudejchám (sex)
 - tělo už mě nenutí hledat partnera
 - chuť by byla, tělesně to nejde
 - dal bych si říct, nevím, jak by to tělesně dopadlo
 - tady by sexuolog neměl práci

přizpůsobení se prostředí

- jsem v kolektivu vrstevníků, ale osamělý
- zvědomit pracovníkům na školení jako téma - udělat zážitkový workshop
- udělat doporučení pro organizace - jak zachovat vztahy po nástupu do DS, v systému už při šetření
- při mapování kl. situace před nástupem do zařízení se musí soc. prac. ptát na to, jaké máte kamarády? S kým se vídáte?
- doporučení pro zařízení: podpora kl. stávajících vztahových vazeb mimo zařízení
- udělat metodiku, jak vytvořit sexuálně přívětivé prostředí a tam dát
 - sebebřijetí
 - vizualita prostředí
- spojit se, spolupracovat s Milou (mají fotobanku), můžeme tam odtud získat konkrétní vizualizace pro DS

nepřijímají se

- ve školení sex. lidí ve vyšším věku zapojit příklad dobré praxe Bystřan (bazální stimulace jako prevence nevhodných doteků) a zároveň pro klientelu je to významné pro zažívání svého těla (souvislost s přijetím stárnoucího těla)

Sex = sex, když nefunguje tělo => konec

- udělat metodiku, jak vytvořit sexuálně přívětivé prostředí

- VIZUALITA
- SNOEZELEN
- udělat plakát pro kl., co je sexualita + soukromí (vizuálně s Freya identitou)
- plakát co je soukromí pro kl a co je sex. násilí
- plakáty součástí metodiky sex. přívětivého prostředí
- síť odborníků, kteří přijedou a udělají přednášku nebo ind. konzultaci
- zdůraznit, že zdravotní problémy spojené se sexualitou (poruchy erekce, inkontinence) se dají řešit úspěšně a jak + na jaké sexul., urol. ordinace se obracet
- udělat výcvik pro konzultanty a víc dát téma erot. pomůcek (na to webinář
- v rámci individ. důvěrných rozhovů konzultant*ka a kli otevírat téma sebe stereotypizace, omezení zdravotní spojené se sexualitou
- mít odborníky, co chodí do zařízení a otevírají téma
- podcast Freya o stárnutí → působení v médiích
- seznamka (jaké jsou?) do metodiky pro sex. přívětivé prostředí - návrh mužské a ženské kluby jako aktivace
- dát do DS seznam podcastů, filmů, seriálů vztahujících se k podpoře sex. zdraví, pro sebepřijetí (do metodiky)
- v metodice jako doporučení reminiscence - zaměřit na vzpomínky k sexualitě

Kl. nemají důvěru v personál

- výcvik konzultanta
 - musí být aktivní
 - imobilní kl.
 - dotazník pro kl. pro zjištění důvěry a potřeb
 - sex. asistence jako možnost zažít tělo, uspokojit (do výcviku konzultanta)

Násilí

- domov neotvírá téma prevence před sex. násilím
 - nevím, na koho bych se obrátil
- cítí se tu v bezpečí
 - francouzské hole → zbraň proti násilí (dodává jistotu)
 - násilí v DS = není tu, nevidím, neřešilo se
 - pan ředitel by se sex. násilím zatočil
 - obrátil bych se na policii

Emoce

- kvalita života v DS souvisí s vědomým rozhodnutím, jak se k životu postavím
 - vnímání krásy "jinde"
 - v přírodě

- v hudbě
- v přátelství
- nutná radost a energie a humor
- bavím se, cítím radost
- jsem sebevědomý, je o mě zájem (muž), ale nikoho už nechci
- vidím samé umírání + bere to chuť do života, vidím svoji budoucnost (smutek)
- nutnost se respektovat (↑ hodnota)
- nechání na pospas osudu (domovu), nikdo se nezajímá o moje emoční potřeby
 - štěstí na spolubydlícího + přátelství
- vidí stárnutí, umírání, nevidí radost, život → nutné změnit vizuální prostředí

AHA momenty

- chybí téma osamění
- personál svěřuje s osobními věcmi
- sex = sex; když nemám tělo → konec
- klienti*tky nemají důvěru v personál
- jsem v kolektivu vrstevníků, ale osamělý
- nepřijímají se

Fyzický kontakt

- fyzická potřeba sexu → změnila se na dotek a ten má pozitivní dopad na psychiku
 - fyzický kontakt dělá dobře na psychiku
 - potřeba dotyku (pohlazení)
 - fyz. aktivita nahrazoval náklonností žen a jejich péčí (jídlo ???)
 - odsunutí sexuality (fyzicky) do pozadí (dříve hodně)

LGBT*

- je správné být na opačné pohlaví
- snaha porozumět
 - LGBT* – oni za to nemůžou
 - být homosexuál je každého jen soukromá věc
 - respekt k ostatním s jinou sexuální orientací je nutnost
- info k tématu z TV, je to vidět
 - vidíme to pořád v televizi

příležitost

- využití placených služeb je nedůstojné, vidím výzvu pro edukaci o sex. asistenci (vůbec nevědí)
 - raději si odřeknu sex než platit
 - za sex peníze
 - u ženy OK
 - u muže nedůstojné

- příležitosti
 - nemám si s kým laškovat → pletu
 - radost, že jsme téma otevřeli
 - chci varlata na mačkání
 - touha po mladých ženách
 - staré báby = nemám o ně zájem
- aby se mohl kl. dívat na porno, musí mít chytrý telefon nebo vlastní notebook
 - někdo se dívá na porno

vztahy

- chybí důvěra
- klientům se líbí mladé pečovatelky
 - záliba v sestřičkách → chlapům se líbí
 - chlapům se líbí, když je myje žena (říká klientka)
- pečovatelky se svěřují o svém soukromí klientele
 - LGBT ne mezi kl., ale vidí ho mezi personálem
 - chlapi se chovají k pečovatelkám jako dobytek (o tom si povídají 2 klientky)
 - personál se svěřuje o osobních věcech klientele (vztahové věci)
- svěřování personálu i osobní věci → kl. může mít strach, že se jejich věci dozví ostatní
 - strach ze sociální kontroly, raději mlčím
 - strach, že personál pošle osobní info dál
- touha po hlubším povídání
 - chybí mi hlubší povídání
 - lidi se tu neznají, jen povrchní řeči
 - tady se lidi nechtějí seznamovat
- čekají, že za nima někdo přijde z druhé strany, sami jsou pasivní
 - čeká na kontakt/musí přijít zvenku
 - rezignace
- víc příležitostí má ten, kdo je aktivní/mobilní
 - vysoká hodnota přátelství
 - povídáme si o ženských
- po umístění do DS se ztratí vztahy
 - nikdo mě nedoveze za kámoškou, ona by musela za mnou
 - jsem tady izolovaný
 - manžel sem za mnou nechce jít bydlet (má dům, chatu)
 - bolest z odloučení (oba z páru do jiného DS)
- muži si povídají s pečovatelkami, a ženy chodí si povídat za doktorem
- nedůvěra k ostatním spolubydlícím
 - nevím, co by řekli ostatním z DS, kdybych mluvil o sobě

Jak to vidí personál domovů pro seniory*seniorky, témata, která nejvíce rezonovala (citace z kvalitativních rozhovorů a fokusních skupin)

- zkušenosti z práce s klientelou i co se týká násilí
- praxe v zařízení (jak se v zařízení postupuje)
- co potřebuje personál + (jaké jsou představy, předpoklady, předsudky...)

Hygiena – nejrizikovější situace

- Role péče chlapi - chlapi
Když nezvládám - vlítne tam chlap peč.
- Koupala jsem pána, ... pomalu vrcholil. Byl z toho nešťastný, uvítal by kdyby mu někdo pomohl naplnit potřeby
- Klienti zapojují pečovatele proti jejich vůli, osahávali, reagovali při koupání zabořili se do poprsí
- Nepříjemná situace u hygieny - žádný postup
- Stojím stranou raději při hygieně
- Pán při hygieně vydává zvuky, je jim to (pečovatelkám) nepříjemné
- Hygiena - přitlačte - nepříjemný
- Kl. odmítá dělat úkony, kterých je schoen

Sebepojetí, vztah k tělu - personál čelí obtěžování na denní bázi

- Klientka zůstala sama v koupelně, nemůže se na sebe podívat do zrcadla
- Hygiena - bylo to dost nepříjemný, ani jsem si těch partií nevšímala
- Komentáře při mytí - děláte to krásně
- Dělán hygienu a cítím pohled. Nepříjemný.
- Máme nového kolegu - paní si ho u hygieny vychytala, musí se zacvičit

Doteky - personál vnímá, že klientele chybí fyzický dotek

- Potřebují fyzický dotek, chytit za ruku
- Chlapi chtějí dotek (pohlazení). Chtějí ???. Raději se o tom nebaví - P
- Dotek chtějí - nejdřív mu to nevadilo - pak už jo - P
- Milá paní, má demenci, chce dotek - já to dovolím, kolegyně ne
- Doteky od klientů

Vztahy klientela - personál se neřeší

- Vztah klient - pečovatelka (peníze) (láska klient)
- Vztah kl. - peč. Ostatní věděli, ale neřekli vedení
- Vztah pečovatelka a pán z domova

Vztahy mezi klienty mění dynamiku domova

- Přátelský vztah
- Máme nepohyblivé klienty - nemáme toho tolik
- Bylo mi líto manželky pána, který jí byl podle indicií nevěrný
- Pán tím fakt žije, uvítal by pokračovat ve svém intimním životě

- Návštěv - kl. Chodí ven s přítelem, vrací se se spermatem
- Vztah v DD - zášť, pomluvy, srandy, závist, napadání
- Pán se zamiloval, když byla manželka v nemocnici, tak toho využil (k nevěře)
- Manželka nepustila př., koupání žádné pečovatelky, myslala, že k něčemu docházelo
- Chybějí vztahy, většinou nemají s kým
- Rodina nechce, aby se scházeli (pán z venku a paní z domova)

Fyzické násilí se narozdíl od nefyzického násilí řeší

- Napadení personálu - DZR
- Napadl nás klient a mlátil, odvezli ho do Bohnic. Pak se nám ulevilo
- Násilí ze stran klienta, zamedikován

Narážky

- Paní nabízela kolegovi - "Já si Vás zaplatím"
- Nemístné. komentáře a nevědí co na to říci
- Spadl mi ovladač, sehnu se. Stojí za mnou
- Svlíkni si podprsenku, pak se s tebou budu bavit - připlatím
- Narážky i od ženských - tak si umyj svoji, nepříjemné

Obtěžování (pečovatelky v první linii nejvíc obtěžovány, obtěžování pečujícího personálu je vnímáno jako norma)

- Je mi nepříjemné (chování) při hygieně. Postup jsme si nedaly.
- Osahávání ve ZDR 4 muži pečovatelé
- Pán osahává - říct Anetce, pohrozit, plácnout
- Paní se na mě divně dívá (sex?)
- Sahá na mě, ohmatává, vulgární, kouká na zadek
- Klienti na nás řvou nebo osahávají

Soukromí

- Masturbace v noci
- Více soukromí přes noc - není dohled
- Nahota - věc veřejná
- Soukromí - sám, s někým
- Klienti špatně slyší - i po zaklepání jsem byla svědkem orálního uspokojování
- Většinou to bylo orální uspokojení
- Jako údržbář klepu, zvoním. S ženami si držím odstup, s chlapama nemám problém
- Není tu soukromí
- Problém na více lůžkovém pokoji. Jsou (klienti) nešťastní, nemají soukromí.

Hranice - vůči násilí jsou hranice posunuté

- Nejdříve pochvala, ale být to chtíč - už jsem otupělá
- Dotazy na osobní život personálu (mladí - jaký to je)

Posun prac. postojů

- Na začátku těžké, potom si zvyknete - k sex. narážkám
- Některé kolegyně těžko snáší téma sex

Organizace práce se sexualitou

- Zaučování hygiena
- Zkušená kolegyně (pomůcky), radí, povídá si
- Nikdo se specializuje na práci se sex.
- Co s tím? Když nám přijde něco divné?

Předávání info neformální

- Info citlivé, neformálně ústně, ne zápis - chrání citlivé údaje
- Neformálně si předáváme info, když se něco děje
- Povídáme si, pokud se stane nějaké obtěžování - na ...?? - na obědě

Předávání info formální

- Zaučení upozornění (paní se sprchuje 20 minut) organizovat si čas
- Ústní info o klien. mezi sebou - aby věděli co čekat
- Metodiky - tisk, pc. Na sesterně (někdy dlouhé - výcuc)
- Pán, močový sáček - paní uspokojovala - riziko - řešili s vedoucí a sestry
- Jak řeší nadávky - Anetka, záchytný bod. Jiná vedoucí nebyla ok z pohledu péče
- Mohou jít za Anetkou
- Náhlé obtěžování, porada v týmu jak umožnit sex. potřeby
- Na hlášení se o sexualitě nebavíme, ale o zdrav. stavu
- Když jsou klienti zlí (agresivní), upozorníme rodinu.

Nejednotné postupy

- Dotek k někomu mi nevádí k někomu ANO.
- Jsem empatická. Ráda lidi pohladím. Dám jim pusu. Kolegyně NE

Řešení dilemat - není jasně stanovený postup pro dilematické situace

- Opakované obtěžování - vedoucí - ředitel - vytýkací dopis 3x (2x nezabraly)
- To by tam mělo být: Měl jste sexuální uspokojení v životě?
- V cygnusu rodiny píšou životní příběh
- Ptáme se (při vstupu) na partner. život , ne sexualitu

Otevření tématu sexuality nechává personál na klientech*kách

- Nechtějí se bavit o sexualitě (bylo to na okraji společnosti)
- Chtějí se o tom bavit
- Dřív rozhovory o sexu, teď už méně - zdr. Komplikace
- O sexualitě se nebavíme, neumíme si představit, že žili sexuálně. Je hlavně potřeba se o ně postarat
- O vztazích si moc nepovídáme

Porno, erotika, erotické pomůcky

- Klientce jsme na narozeniny splnili sen striptéra jen pro ni, hrozně se jí to líbilo
- Pomůcky kl. By chtěli, rodina zakáže nebo tabu
- Nabídka zajištění erot. kontaktu

Sexuální orientace - Společenské ticho (nemluví se) o LGBT problematice klientely

- Sex. orientace - kl. Ne, personál ano
- LGBT jsou tu, ale nevíme o nich

Co personál potřebuje?

Postupy, podpora

- Aby se nepřekračovala hranice
- Ředitel podporující problém se sexualitou
- Jak reagovat na sex. násilí, co dělat
- Kdyby někdo řekl, ať se o tom mluví
- Běžná součást zařízení. Ne tabu
- Vědět jak se ke kl. chovat , co doporučit

Postupy od vedení

- Od vedení nastavit hranice
- Vedení nás v tom nechalo
- Dostat ze strany vedení, jak se máme chovat, co si dovolit

Konzultant*ka

- Aby to byl někdo, kdo se tématu věnuje
- Kdyby se více družili, moc se spolu nebaví
- Kurzy, následná stimulace
- Ptá se na pozitivní věci: než byl jste zneužitý?
- Občas vztahy, procházky, držení se za ruce, je to roztomilý
- Pečovatelky, holky pro všechno
- Musíme doufat, že to děláme dobře
- Pán měl puštěný puštěný prono, zarazilo mě to, odešla jsem, z ...? Jsem nevěděla jak se zachovat

Školení - chybí info

Financováno
Evropskou unií

- Přednáška pro klienty
- Mluvit o sex. orientaci
- Umět jim to vysvětlit
- Bavit se otevřeně o sexualitě
- Školení - jak se o tom bavit, jak klienty neurazit